

Študentská vedecká aktivita

Štvrtý pilier dôchodkového sporenia

Veronika Líšková

Sekcia:

Kvantitatívnych metód a informatiky

Konzultant:

RNDr. Jana Špírková, PhD

Banská Bystrica
2015

Obsah:

Úvod	3
1.1. Súčasná situácia na Slovensku	Error! Bookmark not defined.
1.2. Poistenie v životnej poisťovni	7
1.3. Stavebné sporenie	10
1.4. Kolektívne investovanie	11
Záver	13
Zoznam použitej literatúry.....	14

Úvod

V našej práci sa zameriame na oblasť sporenia a investovania peňažných prostriedkov ako na tzv. štvrtý pilier dôchodkového sporenia. Náš štvrtý pilier by mal slúžiť ako doplnok k trom už existujúcim pilierom. Chceme v ňom poukázať na ďalšie spôsoby, ako si človek môže sám sporiť a akumulovať svoje voľné peňažné zdroje a čo najefektívnejšie ich zhodnotiť. Tieto peňažné prostriedky by následne slúžili ako doplnok k dôchodku, ktorý bude vyplácaný po dosiahnutí dôchodkového veku. V našej práci ponúkame na tri možnosti, kam môžeme v súčasnosti investovať a to konkrétne uzatvorením dôchodkového poistenia v životnej poisťovni, stavebného sporenia alebo investovaním do kolektívneho investovania. Všetky výpočty sme urobili v MS Office Exce a použili sme kalkulačky dostupné na internete.

1.1. Súčasná situácia na Slovensku

V súčasnosti Slovensko začína bojovať s demografickou krízou. Prognózy sú skutočne nepriaznivé. Podľa Výskumného demografického centra sa za obdobie 2007 – 2025 priemerný vek obyvateľstva zvýši o 4,6 rokov (12,1 %). To znamená, že počet obyvateľov v poproduktívnom veku vôbec prvýkrát v histórii bude vyšší ako počet obyvateľov v predproduktívnom veku. Populačné starnutie na Slovensku bude jedno z najintenzívnejších v rámci celej Európskej únie. Inak povedané, kým v súčasnosti pripadá na jedného obyvateľa vo veku nad 65 rokov dvaja obyvatelia vo veku do 17 rokov, v roku 2050 bude tento pomer opačný. Na jedného obyvateľa vo veku do 17 rokov pripadnú skoro dvaja obyvatelia vo veku nad 65 rokov. Demografické dôsledky očakávaného populačného vývoja na Slovensku budú závažné s dopadom na celý sociálny systém.

Priemerná dĺžka života sa zvyšuje, čo prináša svoju daň. Podľa aktuálnych odhadov hrozí, že dôchodcom bude znížená valorizácia dôchodkov, taktiež hrozí aj zvyšovanie odvodov a zvýši sa aj vek odchodu do dôchodku.

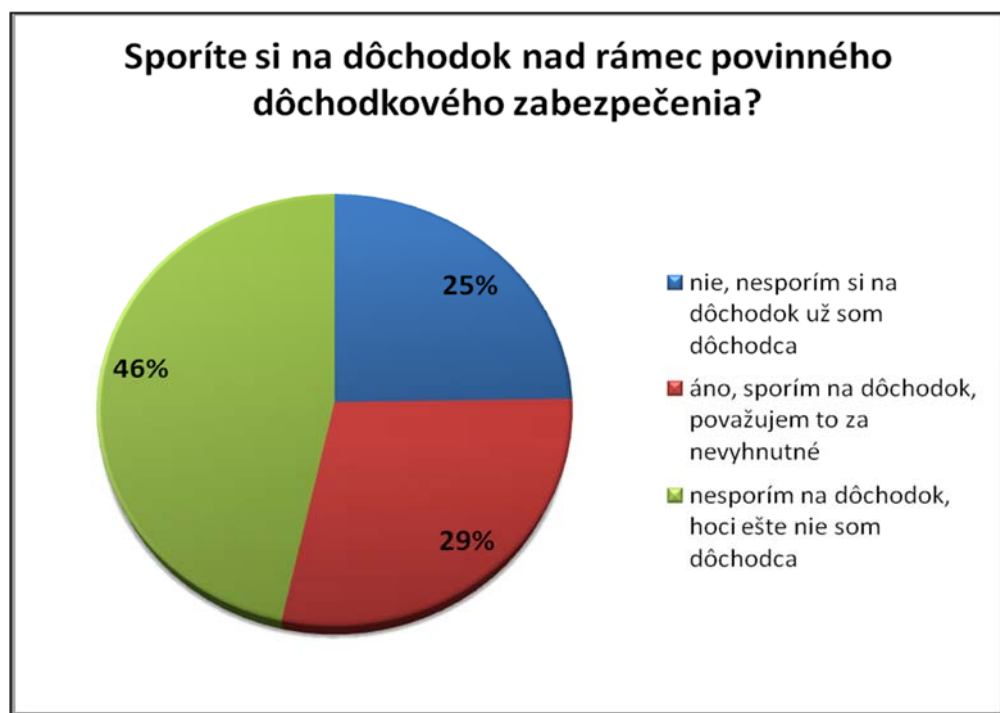
Spoliehať sa len na dôchodok z I. piliera nie je rozumné, pretože:

- z roka na rok je menej pracujúcich, ktorí prispievajú na zvyšujúci sa počet dôchodcov,
- štát nemá dostatok prostriedkov na dôchodky,
- v Sociálnej poisťovni bude do roku 2050 chýbať takmer 500 mld. Eur,
- v I. pilieri klesá výška dôchodku v pomere k predchádzajúcim mzdám,
- v I. pilieri sa peniaze, ktoré zaplatia pracujúci iba prerozdeľujú na platenie dôchodkov dnešným dôchodcom, nesporia sa a ani ich nemôže nikto zdediť.

Nadácia PARTNERS, v spolupráci s agentúrou Focus, zrealizovala pri príležitosti „Dňa finančnej gramotnosti“ reprezentatívny prieskum, ktorého cieľom bolo zistiť reálny stav finančnej kondície Slovákov. Výsledky sú alarmujúce. Z prieskumu vyplynulo, že Slováci majú stále pomerne zlý prístup k vedeniu osobných financií. Neuvedomujú si hroziace riziká, podceňujú finančné zabezpečenie pre nepredvídateľné okolností, avšak nevedia ani správe hospodáriť so svojim mesačným rozpočtom, aby si zaistili lepšiu finančnú kondíciu. Hlavným cieľom toho projektu bolo ponúknuť efektívne riešenie, ako sa priblížiť k ideálu. Podľa Jany Mokráňovej, členky správnej rady Nadácie PARTNERS,

IDEÁLNE FINANČNÉ MIERY SÚ 10:20:30:40.

To znamená, že 10 % mesačného príjmu by malo smerovať na príklad na vytvorenie finančnej rezervy, v prípade dočasného výpadku príjmu pri dlhodobej práceneschopnosti, strate zamestnania. Podľa finančných odborníkov by 20 % mesačného príjmu malo slúžiť na vytváranie dlhodobých aktív, z čoho 10 % by malo smerovať do vhodného životného poistenia – pre prípad vážnych udalostí. Zvyšných 10 % by malo tvoriť sporenie si na dôchodok, ak si chceme zachovať určitý životný štandard. Taktiež nesmieme zabudnúť na splátku úverov. Výška úverov v domácnosti by nemala presiahnuť 30 % príjmov. Poslednou oblasťou je bežná spotreba domácností, do ktorej by nemalo plynúť viac ako 40 % mesačného príjmu. Finanční odborníci vyvracajú mýtus slovenských domácností, že kvôli nízkemu príjmu nedokážu ušetriť. Problém však nie je vo výške príjmu, ale v spotrebe, ktorá je vzhľadom naň neprimeraná.

Graf č.1

Zdroj: www.dfg.sk/tlacove_spravy/slovaci_su_financne_podvyziveni_ukazal_prieskum_nadacie_partners/

Nadácia PARTNERS¹ zistila, že z celej vzorky opýtaných až 46 % opýtaných si nesporeí na dôchodok vôbec a spolieha sa len na sociálne zabezpečenie zo strany štátu (viď

¹ Nadácia PARTNERS sa aktívne podieľa na aktivitách zameraných na zvyšovanie finančného povedomia a gramotnosti obyvateľstva. Zameriava sa hlavne na seniorov, ale taktiež aj na študentov, pre ktorých pripravila vedomostnú súťaž Finančná olympiáda.
<http://www.nadaciapartners.sk>

graf č. 1). Len necelá jedna tretina Slovákov si uvedomuje budúce riziko spojené s dôchodkovým zabezpečením a už teraz si odkladá na dôchodok.

Z prieskumu vyplynulo, že asi 62 % Slovákov, v produktívnom veku, si nespóruje na dôchodok. Z toho takmer polovica ako dôvod uvádza, že nemá na to prostriedky, 12 % sa spolieha na pomoc štátu a zarážajúcich 19 % nepovažuje túto oblasť za dôležitú. (Graf č. 2)

Graf č. 2

Zdroj: www.dfg.sk/tlacove_spravy/slovaci_su_financne_podvyziveni_ukazal_prieskum_nadacie_partners/

Na základe doterajších informácií chceme touto prácou prispieť k zvýšeniu finančnej gramotnosti na Slovensku, ako aj poukázať na možnosti, ktorými si môžeme sami sporiť na dôchodok popri klasických formách dôchodkového sporenia v I., II. a III. pilieri. V našom fiktívnom štvrtom pilieri dôchodkového sporenia uvažujeme o tom, kam a v akej výške mesačne vkladať svoje peniaze. Finanční odborníci odporúčajú optimálnu výšku dôchodku ako 10 % percent z mesačného príjmu. Tento obnos peňazí ďalej rozdeľujeme na mesačnej báze do dôchodkového poistenia v životnej poisťovni, do stavebného sporenia a fondov kolektívneho investovania. Pre potreby tejto práce uvažujeme o ideálnom mesačnom príjme 1000 eur, z ktorého 10 % predstavuje 100 eur.

1.2. Poistenie v životnej poisťovni

Životné poistenie je právny vzťah medzi životnou poisťovňou a poistencom. Poistná osoba si pomocou životného poistenia poisťuje riziká a udalosti, ktoré môžu nastať podľa presne definovaných zmlúvných podmienok. Medzi základné typy poistných udalostí patrí hlavne poistenie pre prípad smrti, zdravotné riziká alebo dožitie sa určitého veku. Životné poistenia sa delia do dvoch základných kategórií a to na :

- Rizikové životné poistenia – predmetom poistenia sú hlavne riziká, ktoré môžu nastať počas zmluvného vzťahu poistenca.
- Kapitálové životné poistenia – predmetom poistenia sú okrem poistania rizík aj tvorba kapitálu prostredníctvom sporenia/investovania.
 - o Kapitálové životné (garantované) poistenie – uzatvára sa pre prípad smrti alebo dožitia a jeho variácie.
 - o Investičné životné poistenie – poistenie, pri ktorom poistenec preberá na seba plné investičné riziko. Výška plnenia zo strany životnej poisťovne nie je garantovaná a určuje sa pri nastatí poistnej udalosti alebo ukončenia zmlúvného obdobia. Výška vyplatennej sumy sa stanovuje podľa výšky hodnoty portfólia poistenca v prípade poistnej udalosti.

Pri kapitálovom životnom poistení v prípade dožitia sa poistenca konca zmluvného obdobia, životná poisťovňa vypláca poistnú sumu spolu s ďalšími výnosmi, napr. z kladného hospodárenia životnej poisťovne. Medzi výhody tohto typu poistenia patrí aj vysoká ochrana v prípade nepredvídateľných životných situácií, napríklad, ak sa poistenec stane plne invalidný v dôsledku choroby alebo úrazu, poisťovňa preberá na seba záväzok za platenie poistného za hlavné kapitálové životné poistenie.

Pre potreby tejto práce boli oslovené tri životné poisťovne, ktoré sú zamerané špeciálne na dôchodkové poistenie v rámci životného poistenia. Jednou zo životných poisťovní je KOOOPERATIVA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group². Patrí medzi druhú najväčšiu poisťovňu na Slovensku, ktorá sa zameriava ako na životné poistenie, tak aj na neživotné poistenia. Ďalšiou poisťovňou je AEGON životná poisťovňa³, ktorá je jednou z najväčších poisťovní na svete. Na Slovensku sa orientuje výlučne na predaj životného

² <http://www.kooperativa.sk/index.cfm>

³ <http://www.aegon.sk/Home/>

poistenia. Poslednou z oslovených poisťovní je Allianz – Slovenská poisťovňa⁴, a.s., ktorá predstavuje na slovenskom trhu najväčšiu komerčnú univerzálnu poisťovňu. V súčasnosti poisťovňa spravuje okolo 7 miliónov zmlúv.

V každej poisťovni sme požiadali o výpočet nasporenej sumy na horizonte 40 rokov (predpokladáme, že vek odchodu do dôchodku sa zvýši na úroveň 65 rokov). Uvažujeme o ideálnom stave, keď si absolvent univerzity hneď po ukončení svojho štúdia nájde zamestnanie a plne si uvedomuje neistú budúcnosť ohľadom vyplácania dôchodkov zo strany štátu. Pravidelne bude mesačne prispievať sumou 30 eur na konto svojho životného poistenia pre prípad dožitia sa 65. roku.

Aj keď vstupné informácie boli u všetkých komerčných životných poisťovní rovnaké, výsledky sa značne líšili. V poisťovni KOOOPERATIVA nám ponúkli produkt s názvom „Moja budúcnosť“. Patrí medzi bežné platené kapitálové životné poistenie, ktoré sa skladá z dvoch častí a to z akumulačnej, v ktorej klient platí poistenie, a tým zhromažďuje svoje finančné prostriedky. V našom prípade toto obdobie predstavuje 40 rokov. Druhá fáza je výplatná, keď sa na konci poistného obdobia vypláca klientovi nasporená suma – dôchodok. Klient môže požiadať o vyplatenie dôchodku formou:

- jednorázovej výplaty,
- doživotného dôchodku,
- doživotného dôchodku s garantovaným obdobím výplaty 5, 10 alebo 15 rokov,
- doživotného dôchodku v výplatou nepotrebovaného kapitálu v prípade úmrtia poisteného v období výplaty dôchodku,
- doživotného dôchodku s výplatou partnerského dôchodku v prípade úmrtia poisteného v období výplaty dôchodku,
- alternatívnej možnosti vyplatenia kapitálovej hodnoty po piatich, resp. desiatich rokoch od začiatku výplaty dôchodku.

Samozrejmosťou je zúčtenie nasporeného kapitálu, zabezpečenie vyplatenie nasporenej sumy pozostalým v prípade smrti, v prípade straty zamestnania vyplatenie preklenovacieho príjmu plus je možné dojednať širokú škálu pripoistení.

Ďalším produktom je „Penzia Plus“, ktorý ponúka poisťovňa AEGON. Tento produkt životného poistenia poskytuje široké možnosti poistnej ochrany, výhody sporenia

⁴ <http://www.allianzsp.sk>

a zhodnocovania investičných prostriedkov s garantovaným výnosom minimálne 1,9 % ročne. Medzi ďalšie výhody tohto produktu patrí ochrana financií pred infláciou, možnosť predčasne čerpať úspory, výplata prostriedkov určeným osobám bez dedičského konania či zhodnotenie voľných finančných prostriedkov formou mimoriadneho vkladu.

Allianz Slovenská poisťovňa odporúčila produkt Flexi Život, ktorý patrí do nového programu kapitálového životného poistenia, ktorý poskytuje nadštandardnú flexibilitu. Popri širokom spektre rôznych poistných rizík umožňuje mimoriadne vklady poistného a výbery prostredníctvom odkupov, možnosť využiť prázdniny v platení poistného, ale aj jedinečnú možnosť poistiť na jednej zmluve až 2 dospelé osoby. Na konci poistnej doby poisťovňa vyplatí poistnú sumu pre prípad dožitia navýšenú o prijaté dynamiky spolu s podielom na prebytku, kde vychádza z ročného zúčtenia o 2,5 % a o 3,5 %. Konkrétna výška podielov na výnosoch závisí od vývoja úrokových sadzieb na peňažnom trhu. Vyplatená bude podľa výberu buď jednorazovo alebo formou dočasného dôchodku.

	<i>Zaplatené poistné</i>	<i>Naakumulované finančné prostriedky</i>	<i>Vyplatená suma s výnosom</i>
KOOPERATIVA	14 400,--	14 601,--	18 180,--
AEGON	14 400,--	12 096,07	17 445,04
Allianz	14 400,--	14 353,42	16 224,03

Tabuľka č. 1 *Prehľad životných poisťovní*

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe informácií zo životných poisťovní

Na základe prehľadu v Tabuľke č. 1 môžeme vidieť, že výška vložených peňažných prostriedkov je v každej životnej poisťovni rovnaká. Avšak v stĺpci naakumulované finančné prostriedky vidíme značný rozdiel medzi jednotlivými poisťovňami. Tieto rozdiely sú spôsobené hlavne rozdielnou poplatkovou politikou daných poisťovní. Konečná vyplatená suma zahŕňa naakumulované finančné prostriedky plus výnos za dané obdobie. Pri kapitálovom životnom poistení má klient dopredu stanovený výnos, momentálne sú zmluvy zhodnocované výnosom 1,9 %. Z porovnávania týchto troch poisťovní by sme odporúčili uzatvoriť životné poistenie v poisťovni KOOPERATIVA, ktorá za obdobie 40 rokov vykázala najvyššie zhodnotenie vkladu, a to vo výške 18 180 eur.

1.3. Stavebné sporenie

Účelový, štátom podporovaný produkt stavebných sporiteľní, ktorého cieľom je získať prostriedky na kúpu, výstavbu alebo rekonštrukciu bývania. Stavebné sporenie sa skladá z dvoch fáz. Prvou fázou je sporenie, keď klient ukladá na účet v stavebnej sporiteľni prostriedky, kde sa mu pravidelne pripisujú úroky a štátna prémie. Po splnení podmienok môže klient v druhej fáze získať stavebný úver. Toto sporenie je výhodné nie len vďaka vyššej úrokovej sadzbe, ale aj vďaka štátnej prémii. Štátna prémie je pripisovaná raz ročne a nepodlieha dani z príjmu. Vklady zo stavebného sporenia podliehajú zákonu o ochrane vkladov. V súčasnosti sú vklady chránené v plnej výške, tzn. v prípade, že by sa stavebná sporiteľňa dostala do konkurzu, bude nám vyplatený celý vklad a v plnej výške. Sádzby sporenia sú vyššie v porovnaní s úrokovými sadzbami na bežných, či sporiacich účtoch. Obvykle sa pohybujú okolo 2 % ročne. Maximálna doba sporenia pri stavebnom sporení je 6 rokov.

Výška štátnej prémie na rok 2015 je stanovená na úrovni 5,5 % z ročného vkladu, maximálne však 66,36 eur. Pre dosiahnutie maximálnej štátnej prémie je potrebné do konca roka 2015 vložiť na účet stavebnej sporiteľne minimálne 1207,09 eur. Mesačne by sme si mali odkladať približne 101 eur, čo však prevyšuje náš balík peňazí určený na sporenie si na dôchodok. V prehľadnej tabuľke môžeme vidieť výšku celkovej nasporenej sumy pri rôznych výškach mesačných vkladov. Pôvodne sme na stavebné sporenie vyčlenili 30 eur čo však nie je dostačujúce čiastka na dosiahnutie maximálnej štátnej prémie na rok 2015. Ďalej sme uvažovali, 30 eur odkladať na životné poistenie a zvyšných 70 eur odvádzať do stavebného sporenia. Treba pripomenúť fakt, že výška štátnej prémie sa z roka na rok mení, a to zásadným spôsobom. V Tabuľke č. 3 môžeme vidieť že výnos štátnej prémie má klesajúcu tendenciu. Za uplynulé tri roky poklesol skoro o polovicu. To, čo platí dnes nemusí platiť na budúci rok. Vývoj štátnej prémie v budúcnosti, nám nikto negarantuje, z čoho vyplýva, že v nasledujúcich rokoch sa bude výška štátnej prémie znižovať, avšak mesačný vklad bude narastať. Pre dosiahnutie plnej štátnej prémie by sme musli z roka na rok vkladať vyššiu sumu.

<i>Výška mesačného vkladu</i>	30 €	70 €	101 €
<i>Štátna prémie (5,5 %)</i>	19,80 €	46,20 €	66,39 €
<i>Úroky zo sporenia (2 % p.a.)</i>	110,75 €	258,43 €	372,83 €
<i>Celková nasporená suma</i>	2 389 €	5 575 €	8 043 €

Tabuľka č. 2 Porovnanie celkovej nasporenej sumy pri rôznych vkladoch

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov získaných z <https://www.csob.sk/online/stavebne-sporenie>

	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015
výška štátnej prémie v %	10,00%	11,50%	8,50%	5,50%
maximálna výška štátnej prémie v EUR	66,39 €	66,39 €	66,39 €	66,39 €
minimálny ročný vklad na získanie maximálnej štátnej prémie	663,90 €	577,30 €	781,60 €	1 207,09 €

Tabuľka č. 3 Vývoj štátnej prémie

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe údajov z <http://totalmoney.sk/spravy/statna-premia-stavebne-sporenie-2015-248/>

1.4. Kolektívne investovanie

Podľa Chovancovej (2005, str. 219) predstavuje „podnikateľskú činnosť, na základe ktorej dochádza k zhromažďovaniu peňažných prostriedkov od vopred neurčitého a neobmedzeného okruhu fyzických a právnických osôb.“ Následne investovaniu do majetku spoločností, alebo iných alternatívnych možností, pri zachovaní princípu diverzifikácie a rozloženia rizika. Principiálne je postavené na existencii podielového vlastníctva majetku fondu, ktorý je obhospodarovaný prostredníctvom správcovskej spoločnosti. V dôsledku existencie vysokých nákladov spojených s priamym investovaním na kapitálových trhoch, je kolektívne investovanie najvýhodnejšou a najvyužívanejšou možnosťou, ako využiť potenciál, ktoré tieto trhy ponúkajú.

Podielový fond možno považovať za finančný produkt vytvorený na základe princípov kolektívneho investovania. Predstavuje majetok, ktorý sa skladá prevažne z dlhopisov, akcií alebo iných nástrojov peňažného trhu, ktoré sú v spoločnom vlastníctve podielníkov fondu. Vlastníctvo podielu vo fonde je reprezentované podielovým listom. Klient investuje do viacerých fondov kvôli diverzifikácii (rozložení rizika) a zároveň si vyberie investičnú stratégiu. Jednotlivé stratégie sa líšia percentom ročného výnosu a mierou rizikovosti. Sporiť si po desiatkach eur mesačne cez podielové fondy má zmysel hlavne, ak plánujeme pravidelne odkladať peniaze aspoň štyri a viac rokov (dlhodobý). Programy pravidelného investovania patria k jednoduchým a zároveň efektívnym spôsobom zhodnocovania peňazí nad úroveň inflácie, s bežným výnosom až 6 % ročne. Hlavnou výhodou je hlavne priemerovanie cien, čo znamená, že ak hodnota fondu klesá, nakúpime za rovnakú sumu viac podielov. Ak následne fond posilní, znamená to, že hodnota stúpne na väčšom počte podielových listov. Na druhej strane ak zainvestujeme do fondu s relatívne stabilne rastúcim výnosom postupné nákupy pri stále vyššej cene nakoniec prinesú nižší výnos ako jednorazová investícia.

Hodnota investície do podielových fondov môže klesať alebo rásť v závislosti od situácie na finančných trhoch. Doterajší výnos nie je zárukou budúcich výnosov. Pre lepšie vykreslenie skutočnosti sme použili investičnú kalkulačku⁵, ktorá nám má poskytnúť istú predstavu celkových budúcich úspor. Celková usporená suma na konci 40 ročného obdobia je vo výške 46.594,60 eur. Táto suma je výsledkom naakumulovaných mesačných vkladov vo výške 40 eur pri predpokladanom ročnom výnose 4 %. Nie sú v nej zahrnuté žiadne predajné a iné poplatky. Ďalej sme uvažovali o vyplácaní získaného obnosu peňazí po dobu 20 rokov, ktorý sa bude úročiť pri 2 % ročne. Po zadaní týchto parametrov nám vyšla výška mesačnej výplaty 234,93 eur.

⁵ <http://www.iad.sk/sk/podielove-fondy-a-sporenia/kalkulacka>

Záver

V našej práci sme poukázali na hrozbu znižujúceho sa počtu produktívneho obyvateľstva, ktorá bude mať nepriaznivý efekt na náš budúci dôchodok. Z prieskumu však vyplynulo, že väčšina Slovákov si neuvedomuje vážnosť situácie a spolieha sa výlučne na pomoc zo strany štátu. V rámci ideálneho finančného rozpočtu by 10 % mesačných príjmov malo putovať do vhodného sporenia na budúci dôchodok. V našej práci sme delili mesačnú čiastku 100 eur (predstavujúcu 10 % z mesačného príjmu) do životného poistenia, stavebného sporenia a fondov kolektívneho investovania. Ako prvé sme porovnávali tri životné poisťovne, u ktorých sme si nechali vyhotoviť sporiaci plán na dobu 40 rokov, počas ktorej sme na mesačnej báze vkladali 30 eur. Ďalších 30 eur sme vložili do stavebného sporenia. Výhodou tohto sporenia je nie len 2 % výnos z vkladov, ale aj 5,5 % výška štátnej prémie pre rok 2015. Posledným možnosťou bolo kolektívne investovanie do podielových fondov. Nespornou výhodou podielových fondov je možnosť investovať aj s malým finančným obnosom a rozloženie rizika do rôznych fondov. Výnosy sú neporovnateľne vyššie ako na bežných termínovaných účtoch. Touto prácou sme chceli prispieť k finančnej gramotnosti, ako aj poukázať na výhody a nevýhody vybraných finančných produktov.

Zoznam použitej literatúry

ŠPIRKOVÁ, J. - URBANÍKOVÁ, M., 2012, *Aktuárska matematika – Životné poistenie*, Bratislava, Iura Edition, 2012, IBAN 978-80-8078-514-7

CHOVANCOVÁ, B. – BAČIŠIN, V., 2005, *Kolektívne investovanie- podielové a penzijné fondy*. Bratislava : Iura Edition, 2005, ISBN 80-8078-062-5

Slováci sú finančne podvýživení. Ukázal prieskum Nadácie PARTNERS. [online] 2014, Bratislava, [citované 13. 3. 2015]. Dostupné na internete: http://www.dfg.sk/media/tlacove_spravy/slovaci_su_financne_podvyziveni_ukazal_prieskum_nadacie_partners/

Kolektívne investovanie – základné informácie, Národná banka Slovenska, [online] 2015, Bratislava, [citované 12. 3. 2015]. Dostupné na internete: <http://www.nbs.sk/sk/dohlad-nad-financnym-trhom/dohlad-nad-trhom-cennych-papierov/kolektivne-investovanie/zakladne-informacie>

Podielové fondy, Ministerstvo financií Slovenskej republiky, [online] 2015, Bratislava, [citované 12. 3. 2015]. Dostupné na internete: <http://www.fininfo.sk/sk/financne-produkty/kapitalovy-trh/podielove-fondy>

Štátna prémie na stavebnom sporení klesne v roku 2015 na 5,5 %, Peter Kolárik, [online] 2014, Bratislava, [citované 7. 3. 2015]. Dostupné na internete: <http://totalmoney.sk/spravy/statna-premia-stavebne-sporenie-2015-248/>

Životné poistenie so sporením, AEGON poisťovňa, [online] 2015, Bratislava, [citované 6. 3. 2015]. Dostupné na internete: http://www.aegon.sk/Home/Produkty/Zivotne_poistenie/Zivotne_poistenie_sporenie/

Dôchodkové zabezpečenie MOJA BUDÚCNOSŤ, KOOPERATIVA, a.s. Vienna Insurance Group, [online] 2015, Bratislava, [citované 6. 3. 2015]. Dostupné na internete: http://www.koop.sk/ActiveWeb/Page/sk/dochodkove_zabezpecenie_moja_buducnost/dochodkove_zabezpecenie_moja_buducnost.html

Program Flexi Život, Allianz Slovenská poisťovňa, [online] 2015, Bratislava, [citované 6. 3. 2015]. Dostupné na internete: http://www.allianzsp.sk/kapitalove-zivotne-poistenie-flexi-zivot#flap_110930_1

Spočítajte si sami, koľko chcete sporiť, IAD Investments, [online] 2015, Bratislava, [citované 14. 3. 2015]. Dostupné na internete: <http://www.iad.sk/sk/podielove-fondy-a-sporenia/kalkulacka>

Stavebné sporenie online, ČSOB, [online] 2015, Bratislava, [citované 7. 3. 2015]. Dostupné na internete: <https://www.csob.sk/online/stavebne-sporenie>